

**ਅਨਿਲ ਖੇਤਰਪਾਲ, ਜੋ.
ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੰਘ (ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਆਪਣੇ
ਐਲਆਰਐਸ ਦੁਆਰਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਆਂ)**

ਬਨਾਮ

ਤੇਜ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ (ਜ)

2003 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 5419

ਫਰਵਰੀ 20, 2019

ਏ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963—ਐੱਸ. 34—ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882—
ਐੱਸ. 52—ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਮਾਲਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ
ਮੁਕੱਦਮਾ—ਕੀ ਲਿਸ ਪੈਂਡੈਂਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਹੈ, ਖਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ
ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ?— ਰੱਖਿਆ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜੋ ਇੱਕ ਬਕਾਇਆ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ
ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ
ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ , 1882 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52, ਜੋ ਕਿ ਲਿਸ ਪੈਂਡੈਂਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ
ਆਧਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ
ਹਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ।
ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ
ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ

(ਪਰਾ 16)

ਅ) ਸਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1883—Ss.8 ਅਤੇ 55 (4)(b)- ਕੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ
ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ
ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ/ਮਿਆਦ ਕੀ
ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?—ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ—ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ
ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ
ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ
ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ , ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੈਟਿੰਗ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 12)

ਐਸ.ਡੀ.ਸ਼ਰਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ
ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ
ਵੇਦ ਪ੍ਰਿਆ ਮਲਿਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ
ਲਈ /

ਅਜੈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
2003 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 5419 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2, 5 ਅਤੇ 6 ਲਈ
ਅਤੇ 2003 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 5420 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2, 3 ਅਤੇ 6
ਲਈ

ਤੇਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ
2003 ਦੇ RSA ਨੰਬਰ 5419 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਅਤੇ
2003 ਦੇ RSA ਨੰਬਰ 5420 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਲਈ।

ਅਨਿਲ ਖੇਤਰਪਾਲ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ 2013 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰ. 5419 ਅਤੇ 5420 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਮੁਦਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

(i) *ਲਿਸ ਪੈਡਿੰਗ* ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ?

(ii) ਕੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ/ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ?

(4) ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਚਾਰ ਧੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਮਾਤ I ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਧਿਰਾਂ

ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਵੰਜ਼ ਸਾਰਣੀ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗੀ: -
ਰਤਨ ਸਿੰਘ

ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਛੋਟੀ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦਲਬਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇਜ ਕੌਰ ਅਜਮੇਰ ਕੌਰ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਗੁੱਡੀ

(5) ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਸਾਂਝੀ ਹਿੰਦੂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜਮਾਤ I ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ 23.9.1980 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13.2.1981 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ ਬਿਆਨ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

(6) ਮਿਤੀ 13.2.1981 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(7) ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਮਿਤੀ 26.8.1991 ਰਾਹੀਂ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਤੇਜ ਕੌਰ, ਅਜਮੇਰ ਕੌਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁੱਡੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ 24.8.1991 ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 13.2.1981 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਭੈਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਦਿਆਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਰਨੀ ਚੁਣੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 3.10.1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 3.10.1994 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪ ਪੈਰਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ dt.13.2.81 ਸਾਬਕਾ. P-1 ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ Ex.P-2 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ

ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ

ਦਾਅਵਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਬਿਆਨਾਂ PW1 ਅਤੇ PW2 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਇਸਲਈ ਨਿਰਣੇ Ex.P.1 ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਹਰੀ, 1991 ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਬੱਤੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ PW1 ਅਤੇ PW2 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਵੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਫਰਮਾਨ dt.13.2.81. ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ PW1 ਅਤੇ PW2 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਬਿਆਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਥਿਤ ਫਰਮਾਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।"

(8) ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ 3.10.1994 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 5- ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

(9) ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਤੇ 3.1.1994 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਲਿਸ ਪੈਡੈਸ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 5 ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

(10) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਭੈਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ:-

(i) ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

(ii) ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਲਿਸ ਪੈਡੈਂਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 3.10.1994 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(iii) ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਡਿਕਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(12) ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੈਟਿੰਗ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। .

(13) ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1882 ਦੀ ਧਾਰਾ 55 (4)(ਬੀ) (1882 ਦਾ ਐਕਟ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1882 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਭਾਵ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਤਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(14) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵਾਲੀ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜੋ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਦਰਜ, ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ/ਅਵਧੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(15) ਸਿੱਖਿਅਕ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ 3.10.1994 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿਤੀ 3.10.1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ, ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨਾਮਕ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ 26.8.1991 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ, ਭਾਵ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਭਾਵ 24.8.1991 ਨੂੰ।

(16) 1882 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ *ਲਿਸ ਪੈਂਡੈਂਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ*, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ। 1882 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢੀ ਗਈ ਹੈ:

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ।—

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਪਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੀਬਤ ਦੌਰਾਨ] ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਜੋ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿੱਧਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ

ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ।—ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੰਬਤ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਚੱਲਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੋਰਸ।"

(17) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਰਮਜ਼ੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਗਰਮਜ਼ੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਕ ਗਾਇਬ ਹਨ।

(18) ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ 5-ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ/ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਾਊਂਟਰ ਕਲੇਮ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(19) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਸਵਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(20) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਜ), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

(ਰਿਤੰਭਰਾ ਰਿਸ਼ੀ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼

ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ